

Jungfru Marie Bebådelsedag 2020- Ingemar Andersson (LFS)

Tekster: Psalt 132; 5 Mos 14; Jes. 7:10-15; Luk. 1:26-38; Predikan: Luk.1:46-56.
Bebådelsen. Ängels budskap till Maria.

Immanuel – Gud med oss

Om Ahas – kung i Juda rike – berättar Bibeln:

"Han gjorde inte det som var rätt i HERRENS, sin Guds, ögon så som hans fader David, utan vandrade på samma vägar som Israels kungar. Han lät också sin son gå genom eld efter den avskyvärda seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn. Och han bar fram offer och tände offereld på höjderna och kullarna och under alla gröna träd." (2 Kung. 16:2b-4).

När hans rike hotades av mäktiga fiender fick profeten Jesaja gå med bud till den ogudaktige kungen och säga honom att hos Herren fanns hjälpen. Men eftersom Ahas var en ond och gudsfrånvärd människa, var det följaktligen inte hos Israels Gud han sökte hjälpen, utan hos kungen i Assyrien. Han tog till och med silver och guld från Herrens hus och gav till den hedniska kungen för att köpa sig hjälp. (2 Kung. 16:7-8). Men Herren stod fast vid sina löften. Han drog inte tillbaka sin nåd. Han erbjöd kungen ett tecken för att övertyga honom om sin trofasthet och vilja att hjälpa: *HERREN talade åter till Ahas och sade: "Begär ett tecken från HERREN, din Gud. Begär det nerifrån djupet eller uppifrån höjden."* (Jes. 7). Men i det grövsta skrymteri avböjer kung Ahas: *"Jag vill inte begära något. Jag vill inte fresta Herren."* Sådan är de ogudaktigas lön. Då Herren tillbjuder sin hjälp och sitt beskydd har man ingen förmåga att ta det till sig. Otron står som ett oöverstigligt hinder i vägen.

"Om ni inte är fasta i tron har ni inget fäste", säger Herren till kung Ahas (2 Kung. 7:9).

Och så är det. *"De ogudaktigas väg är som tjocka mörkret. De märker inte det som vållar deras fall",* säger Ordspråksboken (4:19). Inte ens när Herren erbjuder utomordentliga tecken kan kung Ahas lyssna och tro, utan i falsk ödmjukhet och skrymteri visar han Herrens erbjudande ifrån sig: *Jag vill inte begära något. Jag vill inte fresta Herren.* Och så får då profeten Jesaja trots detta profetera om Herrens nåd, och i det tecken han utlovar ligger inneslutet ett helt evangelium: *Då sade Jesaja:*

"Lyssna nu, ni av Davids hus: Är det inte nog att ni vill trötta ut människor? Vill ni också trötta ut min Gud? Därför skall Herren själv ge er ett tecken: Se, jungfrun skall bli havande och föda en son och hon skall ge honom namnet Immanuel. (Jes. 7:13-14).

Immanuel – Gud med oss!

Den son jungfrun skall föda – i honom förkroppsligas detta: Gud med oss. Sonen är Gud men i honom är Gud med oss som en sann och verklig människa: *I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud... Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning. (Joh. 1:1ff.).* Synden hade skilt oss från Gud: *Det är era missgärningar som skiljer er och er Gud från varandra, era synder döljer hans ansikte för er, så att han inte hör er. (Jes. 59:2).* Men Immanuel – Gud med oss, kom för att återföre oss med Gud: *Medan vi var Guds fiender, blev vi försonade med Gud genom hans Sons död. Hur mycket säkrare skall vi då inte bli frälsta genom hans liv, när vi nu är försonade. Men inte bara det, utan vi gläder oss i Gud genom vår Herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu har tagit emot försoningen. (Rom.5:10 ff.).* Jesus har genom sitt försoningslidande stillat Guds vrede. När Guds vrede rätteligen borde drabba oss alla trädde en Medlare emellan: *Ty Gud är en, och en är medlare mellan Gud och människor, en människa, Kristus Jesus, som gav sig själv till en lösen i allas ställe. (1 Tim. 2:5-6).* Immanuel – Gud med oss: *Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. (2 Kor.5:19).* Immanuel – Gud med oss: *I Kristus Jesus är fördömsen borttagen: Vem är den som fördömer? Kristus Jesus är den som har dött, ja, än mer, den som har blivit uppväckt och som sitter på Guds högra sida och ber för oss. (Rom.8:34).* Immanuel – Gud med oss – i honom blir alla Guds löften uppfyllda: *Ty alla Guds löften har i honom fått sitt ja. Därför får de också genom honom sitt amen, för att Gud skall bli ärad genom oss. (2 Kor. 1:20).* Så kom också den tiden när profetian från Jesaja skulle fullbordas: *Se, jungfrun skall bli havande och föda en son och hon skall ge honom namnet Immanuel. Och därför läste vi i evangeliet om änglambudskapet till Maria: "Frukta inte, Maria. Du har funnit nåd hos Gud. Se, du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. Han skall bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron. Han skall vara konung över Jakobs hus för evigt, och hans rike skall aldrig få något slut." (Luk. 1:26-33).* Men när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt. (Gal.4:4-5). I dag firar vi en högtidsdag. Ämnet för högtiden är ett stort under, ett under som vittnar om Herrens trofasthet, hans nåd och barmhärtighet. På syndafallets dag- denna olycksdag för en hel mänsklighet – gav Gud löftet om kvinnans avkomma, som skulle krossa ormens huvud.

Det var det första evangeliet. Och sedan har det som en löftesstjärna glimmat genom hela Gamla testamentet. Abraham fick löftet återupprepat för sig. Han fick räkna stjärnorna och han fick höra om den av alla hans efterkommande, som skulle bli en välsignelse för alla människor. Bileam, som tillkallats för att förbanna, blev tvingad att profetera om stjärnan som träder fram ur Jakob, om härskaren som skulle höja sin spira. Jesaja fick profetera om Immanuel – Gud med oss, och han fick klarare än någon annan under Gamla förbundets tid vittna om Herrens lidande tjänare, som bar våra sjukdomar och lade våra smärtor på sig, som blev sargad och plågad i vårt ställe och som därmed botade ”all den skada, som oss syndafallet gjort”.

I sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd av Gud till en jungfru i staden Nasaret i Galileen

Sex månader tidigare hade Marias släkting Elisabet, som dittills varit ofruktsam, genom ett Herrens under blivit gravid. Johannes, han som skulle få tillnamnet Döparen, skulle snart födas. Det var han som skulle gå före Herren och bereda Herrens väg. Så var det sagt genom profeterna, och när nu dessa löften var på väg att fullbordas, kom Guds tjänare Gabriel till Maria med ett ofattbart budskap: hon skulle bli Guds moder. Och detta skulle ske på ett enastående sätt, utanför alla naturlagar. Varken förr eller senare skulle något sådant inträffa. *Maria sade till ängeln: "Hur skall detta kunna ske? Ingen man har rört mig". Ängeln svarade henne: "Den helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall också barnet kallas heligt och Guds Son."* Och som ett exempel på Herrens makt att utföra under, lägger ängeln Gabriel till: *"Och se, din släkting Elisabet skall på sin ålderdom också få en son. Hon som man har sagt är ofruktsam, hon är nu i sjätte månaden. Ty för Gud är ingenting omöjligt."* Och nu sker något stort. Maria tror Herrens ord. Hon böjer sig för Ordet och tror det otroliga. *Maria sade: "Se, jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.* Jungfru Maria intar en särställning bland människor. Ängeln sade till henne: *"Gläd dig, du benådade. Herren är med dig."* Och Elisabet utbrister vid Marias besök: *"Välsignad är du bland kvinnor, och välsignad är din livsfrukt! Men varför händer detta mig, att min Herres mor kommer till mig?"* Vi har anledning att prisa den nåd som gjorde henne till Herrens moder och med tacksamhet och glädje tänka på henne, som genast var redo att vara Herrens tjänarinna. I tro tog hon fasta på ängelns ord om att för Gud är ingenting omöjligt. Nog förstod hon vad folk skulle tänka när hennes graviditet började synas. Vem skulle tro på en historia om jungfrufödsel? Nog kunde hon tänka sig Josefs reaktion, när han fick veta att hon var med barn. Men Maria böjer sig inför Herren, låter förnuft och känslor fara, och tror Herrens ord: *"Se, jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt."* Det är en förunderlig reaktion, och ett vittnesbörd om en stor tro som den helige Ande planterat i Marias hjärta. Vi skall gärna ära och upphöja Maria som blev Herrens moder, men vi skall inte häda Gud genom att förfalla till avgudadyrkan. Romersk-katolska kyrkan har gjort Maria till något större och viktigare än Jesus själv. Man behöver bara gå in i en romersk-katolsk kyrka för att se detta, där Madonnan oftast är huvudperson och centrum vid altaret. Genom Maria tror man sig få nåd från Gud. Genom att åberopa helgonens förtjänster, och i synnerhet Marias, hoppas man på Guds barmhärtighet för egen del. Kristi tillfyllestgörande gärning har en undanskymd plats, men Maria har man upphöjt och gjort till en avgud. Men Maria upphöjde en annan: *"Min själ prisar Herren, och min ande glädes sig i Gud, min Frälsare"* (v.46-47) sjunger hon i sin lovsång. Hon trodde (v.45). Därför var hon salig och gladdes och fröjdades i Gud. Här får vi också veta hur den rätta lovsångstenen är beskaffad: *Min själ, min ande, prisar och glädes sig i Gud, min Frälsare.* Det var inget munväder. Det var en lovsång ur det inre, en hjärtats sak. Det är något att tänka på när vi sjunger "Allena Gud i himmelrik må lov och pris tillhöra!". Den psalmversen kommer som ett svar på syndernas förlåtelse, som utdelas i avlösningen, men är det själens lovprisning och hjärtats lovsång, eller bara en munnens bekännelse?

Ett julbudskap

Om nio månader sjunger vi: *Herren av himlen är kommen till jorden, Enfödde Sonen är människa vorden. Gud har fullbordat profetiska orden: Född är oss Fräslaren, Israels tröst.* (LH 109:1). Om detta inkarnationens under säger athanasianska trosbekännelsen: *Så är det en rätt tro att vi tror och bekänner, att vår Herre Jesus Kristus, Guds Son, är i lika mån Gud och människa. Gud är han såsom född av Faderns väsende före all tid, och människa är han såsom född av moderns väsen i tiden. Helt och fullt Gud och helt och fullt människa med förnuftig själ och mänsklig kropp. Jämlik Fadern efter den gudomliga naturen, ringare än Fadern efter den mänskliga naturen. Och fastän han är Gud och människa, är han likväl inte två, utan en enda Kristus. Men en enda är han, inte så att den gudomliga naturen förvandlats till mänsklig, utan så att den mänskliga naturen antagits av Gud. En enda är han, inte så att naturerna sammanblandats, utan så att personen bildar enheten. Ty liksom den förnuftiga själen och kroppen bildar en enda människa, så utgör Gud och människa en enda Kristus.*

Denna trosbekännelse formulerades och antogs som ett värn emot dem som förnekade Kristi gudom – förnekelse som levte vidare genom historien och som är högst aktuella också i dag. Skriftens

vittnesbörd är klart: "Se, du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. Han skall bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron. Han skall vara konung över Jakobs hus för evigt, och hans rike skall aldrig få något slut."

En av de återkommande anklagelserna mot Jesus var just hans anspråk på gudomlighet:

"Jag och Fadern är ett", säger han i Joh. 10, och judarna vill stena honom: Än en gång tog judarna upp stenar för att stena honom. Jesus sade till dem: "Många goda gärningar från Fadern har jag låtit er se. För vilken av dem vill ni stena mig?" Judarna svarade: "Det är inte för någon god gärning vi vill stena dig, utan därför att du hädar och gör dig själv till Gud, du som är en människa."

Pilatus försöker få honom frikänd, men när överstepräster och deras tjänare fick se honom, skrek de: "Korsfäst! Korsfäst!" Pilatus sade då till dem: "Ta ni och korsfäst honom! Jag finner honom inte skyldig." Judarna svarade: "Vi har en lag och enligt den lagen måste han dö, eftersom han har gjort sig till Guds Son." (Joh. 19:6-7). Att göra sig själv till Gud är en svår hädelse. När Herodes ville upphöja sig i folks ögon, så att de ropade: "En guds röst är detta, inte en människas!" slog en Herrens ängel honom, därför att han inte gav Gud äran, och han blev uppäten av maskar och dog. (Apg. 12:21-23). Till den yttersta tidens förvillelser hör också att falska gudsgetsalter skall träda fram. Därför varnar aposteln: Låt ingen bedra er på något sätt. Ty först måste avfallet komma och laglöshetens människa, fördärvets son, öppet träda fram, motståndaren som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt, så att han sätter sig i Guds tempel och säger sig vara Gud. (2 Tess. 2:3-4).

Judarnas upprördhet över att Jesus hävdade sin enhet med Fadern, att han enligt deras uppfattning gjorde sig till Gud, han som bara var en människa, hörde samman med deras otro.

Det trodde inte Jesu ord. När Jesus talar om sig som det bröd som har kommit ner från himlen för att ge världen liv, förargas judarna och frågar sig: "Den här Jesus, är han inte Josefs son, och känner inte vi hans far och mor? Hur kan han då säga: Jag har kommit ner från himlen?" (Joh. 6:35 ff.).

Sann Gud

Men Jesus gjorde inte sig själv till Gud. Han var Gud. Han talar om sig själv som den som är **"JAG ÄR"**. Han bär det högsta gudomliga namnet. Till judarna, som tvistade med honom, säger han: "Ni är nerifrån, jag är ovanifrån. Ni är av den här världen, jag är inte av den här världen. Därför sade jag till er att ni kommer att dö i era synder. Ty om ni inte tror att **Jag Är**, skall ni dö i era synder." De frågade: "Vem är du då?" Jesus svarade: "**Begynnelsen**, något som jag också har sagt er. När ni har upphöjt Människosonen, skall ni förstå att **Jag Är**." (Joh. 8:23ff.). Han är Begynnelsen. Han är av evighet, men han blev människa, en av oss. Men kunde han då som Gud bli en verklig människa, en sann människa? Eller skall det hela uppfattas symboliskt? För en sann, verklig människa är ju syndig och bristfull, men Jesus var helig, syndfri, ren. Och sådan är ju ingen verklig människa. Jo, sådan är den verkliga, sanna människan! Sådan var hon en gång skapad, till Gud avbild. Det är vi som efter syndafallet är en vrångbild av det sant mänskliga. Synden har fördärvat den sanna människan och till det sant mänskliga hör inte synden utan syndfriheten. Jesus var den verkliga, sanna människan. Sann Gud: *Sonen utstrålar Guds härlighet och uppenbarar hans väsen och uppehåller allt genom sitt mäktiga ord.* (Hebr. 1:3). *Han är den osynlige Gudens avbild, förstfödd före allt skapat.* (Kol. 1:15). Sann människa: *Jesus kom då ut, klädd i törnekronan och purpurmanteln. Pilatus sade till dem: "Se människan!"* (Joh. 19:5). Som sann människa kunde han bära människors synder och ta vårt straff på sig. Skriften betygar att han blev gjord till synd för oss (2 Kor. 5:21). Men vad Jesus gjorde som sann människa, det gjorde han också som sann Gud. I honom är det mänskliga och gudomliga förenat i en person. Som sann Gud kunde han bära all världens synd och på ändlig tid lida oändligt straff, betala syndaskulden och göra oss fria. Efter utståndet lidande träder han så som sann människa inför Fadern med lösepenningen – och den lösen han betalat är giltig. Han förklaras rättfärdig, fri från skuld, och därför "har Gud uppväckt honom ur dödens vånda, eftersom det inte var möjligt att han skulle behållas av döden". (Apg. 2:24). Men i hans frikännande är vi innefattade. När han förklaras rättfärdig går en rättfärdiggörelsedom över hela världen: *Han (som) utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. - Alltså: liksom en endas fall ledde till fördömelse för alla människor, så har en endas rättfärdighet för alla människor lett till en frikännande dom som leder till liv.* (Rom. 4:25; 5:18). En syndfri människa hade inte med sin död kunnat betala allas skuld, men när Gud själv i en mänsklig kropp lider och dör under Guds vredesdom, då betalas mänsklighetens syndaskuld och Gud försonas. *Allt kommer från Gud, som har försonat oss med sig själv genom Kristus och gett oss försoningens tjänst. Ty Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelse, och han har anförtrott åt oss försoningens ord. - - - Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud.* (2 Kor. 5:18-19, 21). *Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus.* (Rom. 8:1). Du är frikänd! Du har rätt att kallas Guds barn och har fått arvsrätt till det eviga livet. *Upp, min tunga, Att lovsjunga Hjälden, som på korsets stam För oss blödde, Led och dödde Som ett skuldlöst offerlamm. Han ut griften Efter Skriften, Nu i ära träder fram.* (LH 182:1). Amen.